

Dla miliona dzieci bez alimentów

Do: Do władz Rzeczypospolitej Polskiej

My, niżej podpisani, obywatele i obywatelki Rzeczypospolitej Polskiej, domagamy się pilnych i zdecydowanych działań na rzecz poprawy sytuacji dzieci bez alimentów.

☐ Teraz mamy sytuację krytyczną: ponad MILION DZIECI nie otrzymuje zasądzonych im prawomocnie alimentów! Dzieci te są narażone na ubóstwo, niedożywienie, ograniczony dostęp do opieki medycznej, edukacji i problemy emocjonalne.

Niealimentacja jest poważnym naruszeniem praw dziecka, przemocą ekonomiczną i ogromnym problem społecznym.

Dlatego domagamy się:

- ➔ Podniesienia świadomości społecznej na temat skali i skutków niealimentacji w Polsce
- ➔ Wprowadzenia i przestrzegania przepisów prawnych, które skutecznie zabezpieczają dzieci przed przemocą ekonomiczną
- ➔ Wsparcia finansowego i psychologicznego dzieci w kryzysie niealimentacji

Dlaczego ta sprawa jest ważna?

Według szacunków problem niealimentacji może dotyczyć co 10 dziecka w Polsce.

☐ Co dla dziecka może oznaczać niealimentacja?

☐ Ubóstwo

Dzieci bez alimentów są bardziej narażone na ubóstwo. Mogą nie mieć zapewnionych podstawowych potrzeb, takich jak wyżywienie, ubranie, mieszkanie czy opieka medyczna.

☐ Niedożywienie

Dzieci bez alimentów są bardziej narażone na niedożywianie. Mogą nie otrzymywać wystarczającej ilości składników odżywczych, co prowadzi do problemów zdrowotnych.

☐ Ograniczony dostęp do opieki medycznej

Dzieci bez alimentów mają ograniczony dostęp do opieki medycznej. Ich opiekunowie mogą mieć problem z opłaceniem wizyt u lekarza czy zakupem leków.

☐ Ograniczony dostęp do edukacji i rozwoju zainteresowań

Dzieci bez alimentów są bardziej narażone na porzucenie szkoły i wykluczenie społeczne. Ich opiekunowie mogą mieć problem z opłaceniem materiałów niezbędnych do nauki i funkcjonowania w szkole, a także rozwoju zainteresowań dziecka.

☐ Cierpienie psychiczne

Dzieci bez alimentów mogą odczuwać odrzucenie i zaniedbanie ze strony rodzica, który nie łoży na ich utrzymanie. Mogą być też emocjonalnie zaniedbane przez głównego opiekuna, który zmuszony jest do podejmowania dodatkowej pracy, a przez to nieobecności w domu. Skutkiem niealimentacji może być depresja dziecka i różnego typu uzależnienia.

☐ Co dla społeczeństwa oznacza niealimentacja?

☐ Koszt dla budżetu państwa

Rodzice, którzy nie płacą alimentów to obciążenie dla budżetu państwa. Wszyscy finansujemy Fundusz Alimentacyjny, tym samym pracujemy na rzecz rodziców, którzy nie utrzymują własnych dzieci.

☐ Koszt dla gospodarki

Rodzice, którzy unikają płacenia alimentów często pracują "na czarno", tym samym przyczyniają się do uszczuplenia dochodów budżetu państwa. Dzieci bez alimentów mają większe trudności w osiąganiu sukcesu zawodowego, co ma negatywny wpływ na rozwój gospodarczy kraju.

☐ Zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka, ma ono prawo do utrzymania i opieki ze strony swoich rodziców. Niestety w Polsce ponad 1/4 Polaków usprawiedliwia niepłacenie alimentów! Nie możemy dłużej tolerować tej sytuacji!

☐ Twój podpis pod petycją to głos w obronie praw dzieci.

☐ Twój podpis pod petycją to również krok do bardziej stabilnego i zrównoważonego rozwoju Polski.

Podpisz petycję już dziś!

#DlaMilionuDzieci #NieobojętniNaAlimenty #AlimentumZnaczyPokarm

Więcej na temat problemu niealimentacji w Polsce:

<https://media.big.pl/informacje-prasowe/825884/rekordowe-dlugi-alimentacyjne-w-prezencie-na-swiete>

<https://tvn24.pl/biznes/z-kraju/dlugi-alimentacyjne-nowe-dane-big-infomonitor-st7548208>

<https://www.rp.pl/finanse/art38199901-polski-wstyd-oszalamiajaca-liczba-dzieci-czeka-na-alimenty>

<https://www.infor.pl/prawo/alimenty/egzekucja-alimentow/6306436,czy-mozna-usprawiedliwic-postawe-gdy-ktos-nie-placi-alimentow-oto-na.html>

Do

- Prezydenta RP Andrzeja Dudy,
- Marszałkini Senatu RP Małgorzaty Kidawy-Błońskiej,
- Marszałka Sejmu RP Szymona Hołowni,
- Premiera RP Donalda Tuska,
- Ministry ds. Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk
- Ministry ds. Równości Katarzyny Kotuli
- Ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara,
- Rzeczniczki Praw Dziecka Moniki Horna-Cieślak

Liczba podpisów: 4 196

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Polityki Rodzinnej

DPR-IV.055.4.2024

Warszawa, dnia/elektroniczny znacznik czasu/

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870), w związku ze złożoną petycją dotyczącą niealimentacji i poprawy sytuacji dzieci na które rodzic nie płaci alimentów, przedstawiam poniżej stosowne informacje, odnosząc się do zgłoszonych w petycji postulatów.

Na wstępie należy wskazać, że w opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej sposobem walki ze zjawiskiem niealimentacji jest przede wszystkim poprawa egzekucji alimentów. Natomiast poziom egzekucji alimentów zależy przede wszystkim od skuteczności działań komorników sądowych. Zaś przepisy dotyczące egzekucji orzeczeń sądowych zawarte w Kodeksie postępowania cywilnego oraz w ustawie o komornikach sądowych, w tym przepisy dotyczące egzekucji orzeczeń dotyczących alimentów, należą do właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Podobnie, kwestie dotyczące ustalania alimentów na dzieci, w tym prace nad wprowadzeniem tabeli alimentacyjnych, leżą we właściwości Ministerstwa Sprawiedliwości.

Do właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej należy realizowane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wsparcie materialne dla niektórych osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji prowadzonej przez komorników sądowych. Osoby uprawnione do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji, mogą liczyć na pomoc państwa w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przyznawanych po spełnieniu kryteriów, w tym kryterium dochodowego, wskazanych w ww. ustawie.

Jednym z podstawowych warunków przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest spełnienie kryterium dochodowego, które obecnie wynosi 1209 zł netto na osobę w rodzinie. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Osobie uprawnionej świadczenie

przysługuje do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Kryterium uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego było w ostatnich latach kilkakrotnie podnoszone (w 2019 r. i 2020 r.) Następnie, na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny (Dz. U. z 2021 poz. 1162), wprowadzony został stały mechanizm wzrostu kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kryterium dochodowe podlega co 3 lata zwiększeniu wskaźnik waloryzacji. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy skumulowany wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę (kwota kryterium dochodowego będzie przeliczana co 3 lata w taki sposób, że jej wysokość będzie wynosiła tyle, ile wynosiłaby, gdyby waloryzacja o procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę przeprowadzana była co roku). W styczniu 2023 r. przeprowadzona została po raz pierwszy waloryzacja kwoty kryterium dochodowego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o ww. nowe zasady. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 stycznia 2023 r. (M.P. 2023 poz. 121), od dnia 1 października 2023 r. kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 1209 zł.

Dodatkowo, obok podwyższenia samego kryterium dochodowego, począwszy od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wprowadzono tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, który polega na tym, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie skutkuje utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady może otrzymać świadczenie pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Należy zwrócić uwagę, że celem regulacji zawartych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie jest przejęcie przez budżet państwa obowiązku rodziców polegającego na wywiązywaniu się z alimentów na rzecz dzieci, lecz zgodnie z zasadą pomocniczości, wsparcie osób uprawnionych do alimentów (dzieci) znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Jednocześnie informuję, że obecnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowuje projekt ustawy zmieniającej ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993). Projekt ten stanowi realizację deklaracji złożonej w trakcie kampanii wyborczej przez premiera Donalda Tuska i zakłada podwyższenie maksymalnej wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego o 100%, czyli z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 1000 zł miesięcznie.

W obecnym stanie prawnym świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Powyższa maksymalna wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest niezmienna od początku obowiązywania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, czyli od 2008 r. Nie ulega wątpliwości, że od momentu wprowadzenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego (tj. od 2008 r.) znacznie wzrosły koszty utrzymania, w tym także osób uprawnionych do alimentów i co za tym idzie kwoty alimentów na rzecz dzieci od rodziców ustalane przez sądy. Tym samym, uzasadnione jest dostosowanie maksymalnej wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego do obecnych potrzeb osób uprawnionych do alimentów. Ponadto proponowana zmiana jest zgodna z oczekiwaniami wyrażanymi przez rodziny z dziećmi, w tym osoby samotnie wychowujące dzieci, będące w trudnej sytuacji finansowej w związku z nieskuteczną egzekucją zasądzonych od drugiego rodzica alimentów.

Zakłada się, że podwyższenie maksymalnej wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego po raz pierwszy będzie miało zastosowanie od okresu świadczeniowego, który rozpocznie się 1 października 2024 r. W pierwszym roku obowiązywania ustawy, tj. w 2024 r., wydatki związane z podwyższeniem maksymalnej kwoty świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z kosztami obsługi wyniosą 21 mln zł. Zostaną one sfinansowane z budżetu państwa w ramach środków zaplanowanych na świadczenia rodzinne w budżetach wojewodów i rezerwie celowej poz. 34. W latach kolejnych nastąpi zwiększenie planowanych w budżecie kwot wydatków na świadczenia rodzinne.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD42.

Natomiast nie są prowadzone i prace nad uchYLENIEM ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i likwidacją świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tomasz Pactwa
Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/